

## DOCTORUL CONSTANTIN LUPESCU: NOTE AUTOBIOGRAFICE

*Dr. Constantin Lupescu*

M-am născut la Târgu-Jiu, în ziua de 16 mai 1905, ca al 7-lea și ultimul copil al părinților mei, Grigore și Ana. Tatăl meu, originar din comuna Săcelu, județul Gorj, a avut un magazin de fierărie; mama casnică. Am urmat școala primară în orașul natal. Când s-a declanșat primul război mondial, eram în vârstă de 11 ani. Când trupele germane au ajuns în apropierea orașului, ne-am făcut în grabă bagajele și ne-am instalat într-un vagon de marfă și ne-am oprit la București. După o ședere de circa 3 luni în Capitală, ne-am reîntors la Târgu-Jiu.



Locuința noastră, ca toate celelalte, a fost jefuită. N-am găsit nimic din cele ce lăsasem. Am dormit pe un pat improvizat din scânduri, fără saltea, fără pernă.

Am absolvit liceul „Tudor Vladimirescu” din Târgu-Jiu cu mențiunea „Magna cum laude” (1924).

Am trecut concursul de admitere la Facultatea de medicină din București, cu o comisie de profesori universitari, prezidată de savantul Victor Babeș. La facultate am avut ca profesori o pleiadă de medici de renume internațional: Victor Babeș, Marinescu, Gerota, Ernest Juvara, Reiner, Nanu Muscel etc.

Am făcut stagiul de extern al Spitalelor Eforiei București la: Spitalul de dermatovenerice, la Clinica de ortopedie, la Clinica de boli interne de la Spitalul Filantropia, Spitalul de copii, Secția de boli infecțioase din str. Grigore Alexandrescu. În această clinică mi-am lucrat și teza de doctorat: „Fenomenul de stingere la bolnavii de scarlatină”.

Comisia a fost prezidată de savantul Ion Cantacuzino. Am obținut calificativul „Foarte bine”.

Am absolvit Facultatea de medicină în 1931 și apoi am efectuat un stagiul militar de 30 de zile, obținând gradul de locotenent. În această grupă de circa 50 de medici își făceau stagiul cei din București, Cluj, Iași. Am fost șeful acestei grupe, desemnat de colegi, și am fost calificat primul.

Am fost medic de circumscripție la Schitu Golești, Muscel (1931-1933). Șeful meu, dr. Tănăsescu m-a caracterizat astfel: „... În tot acest timp s-a afirmat ca un admirabil medic sanitar de o largă bunăvoință și de alese calități sufletești”.

M-am transferat la Spitalul din Târgu-Jiu ca medic secundar la secția de boli interne, având ca șef pe dr. Constantin Velican.

După 4 ani, la expirarea stagiului de medic secundar, la vârsta de 31 ani, m-am prezentat la concursul de medic primar (1936). Comisia examinatoare a fost compusă din academicianul Ciucă, prof. dr. Slătineanu (Iași), conf. Dr. Aurel Stroe și conf. Dr. Bazgan (București). Am fost calificat al doilea și în baza concursului am obținut Secția de boli infecțioase a Spitalului județean din Târgu-Jiu (1937) cu 60 de paturi pentru adulți și copii. Am condus această secție până la pensionarea mea în 1977. Inspectorul sanitar general, dr. Cosmiță m-a notat astfel: „Temeinice cunoștințe profesionale, sânguincios și energic în serviciu,

prezența foarte regulată, corect, bun și drept". Calificativul „Foarte bine”.

. La pensionarea mea am lăsat o secție mărită de la 60 de paturi la o sută de paturi, prin obținerea unui pavilion din apropiere care a fost unit cu secția printr-un coridor. O secție rău utilată și neîncăpătoare a fost transformată într-o secție modernă cu bune posibilități de izolare a bolnavilor.

Am peste 80 de articole medicale publicate în revistele de specialitate, comunicări la un congres internațional, în congrese și simpozioane naționale. Sunt doctor în științe medicale din ianuarie 1967. Comisia a fost alcătuită din academicianul M. Ciucă, prof. dr. Nestorescu, membru corespondent al Academiei, prof. dr. Marin Voiculescu, dr. doc. Marcela Popovici, dr. doc. En. Sturza. Am fost caracterizat astfel: „...pentru întreaga sa activitate profesională și științifică îl recomandăm cu căldură pentru acordarea titlului de doctor în științe medicale”.

Am fost numit în comitetul de conducere al Secției de Patologie Infecțioase a Societății de Științe Medicale București. În iunie 1970 am fost numit membru al Societății franceze de Microbiologie cu sediul la Institutul Pasteur din Paris.

La 25 mai 1974 s-a organizat la Târgu-Jiu simpozionul secției de boli infecțioase cu tema: „Meningitele purulente”. Prof. dr. Marin Voiculescu, medic emerit, membru al Academiei de Științe Medicale, președinte al Societății de Științe Medicale, a prezidat acest simpozion. La deschiderea simpozionului s-a exprimat astfel: „Sunt înscrise 45 de comunicări (3 ale secției de boli infecțioase din Târgu-Jiu) participă 5 clinici universitare, prezintă 3 profesori universitari, șefi de clinică, 5 conferențieri. Acest simpozion regional s-a transformat într-unul național datorită prestigiului medical de care se bucură dr. Constantin Lupescu”.

Am fost director al Spitalului Județean între anii 1945-1947. Am demisionat pentru că nu puteam face față unei bune aprovizionări din cauza inflației monetare.

Ca activitate științifică mă voi referi la două situații mai deosebite. În vara anului 1952 s-au internat în secția pe care o conduceam mai

mulți bolnavi cu simptome de meningită, asemănătoare cu cele ale meningitei tuberculoase. Spre surprinderea mea, acești bolnavi se vindecau cu un tratament nespecific pentru meningita tuberculoasă, care avea o evoluție fatală în absolut toate cazurile până la descoperirea antibioticelor antituberculoase. Eram foarte contrariat că nu cunoșteam diagnosticul real. M-am gândit la leptospiroză dar nu era citată ca existentă în țara noastră în literatura medicală pe care am consultat-o. N-am consultat Biblioteca Academiei și nici bibliotecile facultăților de medicină. Pentru stabilirea diagnosticului prin laborator, m-am adresat prof. dr. acad. Dumitru Combiescu, șeful Institutului „Prof. dr. I. Cantacuzino”. M-a informat că nu poate efectua analiza necesară deoarece nu dispune de testele necesare. Sângele pe care l-am recoltat de la acești bolnavi a fost trimis la Praga, deoarece în acea perioadă țara noastră nu avea relații de prietenie cu țările occidentale. Laboratorul din Praga a confirmat diagnosticul de leptospiroză. Prof. Combiescu însoțit de conf.dr. doc. Nina Sturza s-a deplasat la Târgu-Jiu să viziteze bolnavii. După circa o lună de zile, la invitația prof. Ciucă, am expus aceste cazuri la Institutul Cantacuzino în fața colectivelor de medici (1957). Academia Română, Ministerul Sănătății și Societatea Științelor Medicale au redactat o monografie a leptospirozelor în patru limbi. Redactarea a fost făcută de un colectiv de cadre universitare sub conducerea acad. Combiescu. În această lucrare am fost citat de 13 ori.

În anul 1957 s-au internat în secția de boli infecțioase mai mulți bolnavi cu diagnosticul de hepatită virală, pentru că ei prezentau icter dar aveau dureri îngrozitoare de abdomen, ceea ce nu se încadra cu diagnosticul de internare, pentru că în hepatita virală bolnavii au dureri abdominale vagi. Eram contrariat pentru că nu știam de ce boală suferă acești bolnavi. Tulburările prezentate de ei indica o intoxicație cu plumb. Bolnavii erau săteni astfel nu se putea face o asociație a lor cu intoxicația cu plumb. M-a impresionat faptul că acești bolnavi proveneau din comune bogate în livezi cu pomi. L-am suspectat că sunt intoxicați cu plumb în

urma consumului de țuică fabricată în alambicuri improvizate lipite cu plumb. În acea vreme era interzis sătenilor să fabrice țuica și alambicurile lor de arămă fuseseră confiscate.

Laboratorul din București, unde am trimis sânge recoltat de la acești bolnavi a pus în evidență urme de plumb. Diagnosticul a fost confirmat și de faptul că în țuica adusă de bolnavi s-a găsit plumb. Am fost primul care am publicat în revistele de specialitate despre intoxicația cu țuică care conținea urme de plumb.

În anul 1944 datorită exodului din Moldova, cât și din cauza lipsurilor de tot felul, inerente războiului, s-a extins și în județul nostru epidemia de tifos exantematic. Secția pe care o conduceam era arhiplină cu acești bolnavi. Nu aveam medicamente nici măcar petrol pentru dezinsecție. Am contactat boala de la bolnavii pe care i-am îngrijit. Timp de două săptămâni am fost în stare gravă.

În timpul celui de-al doilea război mondial, Ministerul Armatei și Ministerul Sănătății au hotărât ca medicii primari, șefii de secție, să fie mobilizați „pentru lucru”, urmând să rămână la posturile lor ca să asigure asistența medicală a populației și să prevină, eventual, să combată epidemia. În această situație mă aflam și eu. Cercul Militar Teritorial m-a desemnat să asigur asistența medicală a militarilor polonezi refugiați în țara noastră, care au fost internați în lagărul de la Târgu-Jiu. Inițial, în septembrie 1939, au fost internați circa 1000 de polonezi. În toamna anului 1940 s-au desființat unele lagăre, o parte dintre polonezi fiind internați în lagărul de la Târgu-Jiu numărul total ridicându-se la 5.000. Eram singurul medic român al lagărului, ajutat de un medic polonez de altă specialitate. În lagăr a izbucnit o epidemie de dizenterie care a cuprins circa 1000 de polonezi. Pe cei grav i-am internat în spital în secția condusă de mine. În circa o lună de zile am jugulat epidemia. În anul 1955, Ambasada polonă din București a comemorat acest eveniment. A venit la Târgu-Jiu excelența sa ambasadorul Poloniei și împreună cu suita sa, însoțit de domnul prefect și domnul primar m-au vizitat la domiciliu în semn de curtoazie. La 2 martie 1995 s-a deplasat la Târgu-

Jiu o echipă de polonezi cu un tâlmaci și trei fotografi care mi-au luat un lung interviu și m-au fotografiat de mai multe ori realizând un film care a fost redat de Televiziunea Română pe programul 1.

Mai mult, în 3 rânduri am fost invitat împreună cu soția la recepția Ambasadei poloneze. N-am putut participa din motive de sănătate.

După plecarea polonezilor, lagărul din Târgu-Jiu a devenit locul de detenție al unor legionari și al unor comuniști. Am fost desemnat să le asigur asistență medicală. N-am tratat persoane ci bolnavi. M-am străduit să-i îngrijesc în condiții optime, deși am detestat partidele extremiste. M-am conformat jurământului lui Hipocrate care cere ca medicul să îngrijească și pe dușmani la fel ca pe rudele apropiate.

Printre deținuți a fost și Gheorghe Gheorghiu Dej care suferea de o fistulă purulentă în regiunea anusului. L-am internat în spital. N-am avut față de el o poziție deosebită de ceilalți. Toți erau anonimi pentru mine.

La toți deținuții le-am respectat demnitatea de om adresându-mă cu dumneata.

În anul 1945 Gheorghe Gheorghiu Dej a făcut o vizită la spitalul din Târgu-Jiu și le-a acordat ia doi medici posturi în spitalele din București, la solicitarea lor. Mie mi-a oferit un post bun în București. Am refuzat, din motiv că nu-mi pot părăsi părinții mei bătrâni și bolnavi. N-am voit să fiu beneficiarul partidului.

La plecare mi-a întins mâna și mi-a spus că dacă am vreo neplăcere să mă adresez lui.

N-am fost membru de partid și nici nu am colaborat cu securitatea.

Comportarea mea față de deținuți n-a fost pe placul forurilor superioare și în mod abuziv mi s-a anulat mobilizarea pentru lucru și am fost trimis pe front.

În anul 1950 am fost evacuat din locuința mea, care a devenit sediul securității timp de 4 ani.

În acea vreme, Beria în URSS s-a situat deasupra partidelor și

această tendință se infiltrasă și în țara noastră. Am așteptat căderea lui Beria și în anul 1955 am adresat o cerere lui Gheorghe Gheorghiu Dej. Am fost repus în locuință și s-a anulat actul de naționalizare a imobilului meu deoarece decretul prevedea că sunt scutite de naționalizare imobilele aparținând salariaților de stat și liberilor profesioniști. Eram în ambele situații. În cerere nu m-am referit la lagăr. El a dispus scoaterea de sub naționalizare a casei mele și am fost readus în locuința mea.

În anul 1959 am fost condamnat la 15 ani detenție, cu confiscarea averii deoarece n-am depus de bună voie monedele de aur pe care le posedam, în care investisem economiile mele ca medic și ale soției mele, proprietară de farmacie.

Am fost grațiat printr-un Decret al Marii Adunări Naționale, la dispoziția lui Gheorghe Gheorghiu Dej.

Pe front am activat ca medic în formația Profilație nr. 4 în combaterea tifosului exantematic în Ucraina.

Sunt decorat cu:

- Medalia „Meritul sanitar cl. I” – în anul 1942
- Am fost propus pentru Medalia „Regina Maria”, pe care n-am mai primit-o deoarece între timp s-a încheiat pacea
- „Eliberarea de sub jugul fascist” (1947)
- „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial”

După căderea mareșalului Antonescu s-a constituit un guvern cu reprezentanți ai partidului comunist și ai opoziției. Am fost vizitat la spital de directorul fabricii de țigarete Constantinescu Gh., împreună cu alte trei persoane. M-au informat că ei reprezintă în județul nostru partidele de guvernământ și mi-au oferit postul de prefect al județului Gorj. Am refuzat.

Domnul prof. dr. Șcheau, directorul Muzeului de Istorie a medicinei din Craiova mi-a solicitat o autobiografie și un portret. M-a onorat așezând portretul meu alături de portretele unor medici iluștrii.

Datorită dr. Leon Aladjem, stabilit în Paris, prieten de liceu, am vizitat toată Europa afară de Albania, Finlanda și Portugalia.

Am fost și la Ierusalim și în Egipt.

În toate excursiile am fost însoțit de soția mea.

Am fost profesor de igienă și medic al Liceului „Tudor Vladimirescu” din Târgu-Jiu”.

Am fost profesor la școala tehnică sanitară din Târgu-Jiu.

Soția mea, Natalia, este licențiată în farmacie, fostă proprietară de farmacie.

Fiica mea, Rodica, este medic primar la Spitalul de Ginecologie din Satul Mare, iar fiul meu Constantin (Lelelu) se află în Germania. Este medic primar la spital și are cabinet particular.

În 1996 am fost onorat cu titlul de „CETĂȚEAN DE ONOARE AL MUNICIPIULUI TÂRGU-JIU”.